

פרשת ויקרא

דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם (א, ב)

מדוע בחר הקב"ה דוקא בבהמות להקרבת הקרבנות ולא בחיות?

ה"בן איש חי" בדרשותיו (פר' אחרי מות) מביא לכך שלושה טעמים שכולם הוזכרו בדברי חז"ל.

הטעם הראשון: כיון שהחיות אינן מצויות במקומות הישוב, לא הטריח הקב"ה את האדם לצאת ליערות ולמדבריות בכדי להביא קרבן, לפיכך צוה להקריב רק מן הבהמות המצויות במקומות הישוב.

הטעם השני: כיון שכתוב (קהלת ג, טו) "והאלהים יבקש את נרדף", והבהמה תמיד יותר נרדפת מהחיה, בחר הקב"ה דוקא בה ולא בחיה, שבדרך כלל, היא הרודפת. הטעם השלישי: החיות, מטבען הן יותר גסות רוח מן הבהמה, לפיכך בחר הקב"ה בבהמות.

ומוסיף ה"בן איש חי" בשם המפרשים, שאף שנאמרו בזה שלושה טעמים, מכל מקום הטעם העיקרי הוא הטעם השלישי. הראיה לכך היא מכך שגם לעתיד לבוא שהחיות תהיינה מצויות בקרבת מגורי בני אדם, וגם לא תהיינה רודפות, שהרי על תקופה זו נאמר (ישעיהו יא, ו-ז):

"וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי ירבו וגו'... ועגל וכפיר ומריא ונער קטן נהג בהם..." ודאי לא יוכשרו אז החיות להקרב על גבי המזבח. רמז לפרוש זה הביאו המפרשים מן הפסוקים (תהלים נא, יט -כא): "לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה. היטיבה ברצונך את ציון תבנה חומות ירושלם.

אז תחפץ זבחי צדק עולה וכליל אז יעלו על מזבחך פרים". "לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה -" הקב"ה בחר בבהמות לקרבן, כיון שאוהב הוא את השפלים, וההוכחה לכך היא שגם לעתיד לבוא ש"היטיבה ברצונך את ציון תבנה חומות ירושלים", ואז תהיינה החיות מצויות ולא תרדפנה, אף על פי כן "אז תחפץ זבחי צדק עולה וכליל אז יעלו על מזבחך פרים", ולא יעלו עליו חיות כלל.

מקור: הרב שלמה לוונשטיין שליט"א